

487**OZNÁMENIE****Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky**

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 16. mája 2005 bol vo Varšave prijatý Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

V mene Slovenskej republiky bol dohovor podpísaný 19. mája 2006.

Národná rada Slovenskej republiky s dohovorom vyslovila súhlas svojím uznesením č. 212 z 30. januára 2007.

Prezident Slovenskej republiky dohovor ratifikoval 20. februára 2007. Ratifikačná listina bola uložená 27. marca 2007 u depozitára, generálneho tajomníka Rady Európy.

Dohovor nadobudol platnosť 1. februára 2008 v súlade s článkom 42 ods. 3. V ten istý deň, t. j. 1. februára 2008, nadobudol platnosť aj pre Slovenskú republiku.

Ročník 2008

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príloha k čiasťke 178

OBSAH:

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky **č. 487/2008 Z. z. – Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi**

K oznámeniu č. 487/2008 Z. z.

DOHOVOR RADY EURÓPY O BOJI PROTI OBCHODOVANIU S ĽUĎMI

Varšava, 16. mája 2005

Preambula

Členské štáty Rady Európy a ostatní signatári, uvedomujúc si, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšej jednoty medzi jej členmi;

uvedomujúc si, že obchodovanie s ľuďmi predstavuje porušovanie ľudských práv a zásah do dôstojnosti a integrity osoby;

uvedomujúc si, že obchodovanie s ľuďmi môže vyústiť do otroctva obetí;

uvedomujúc si, že dodržiavanie práv obetí, ochrana obetí a boj proti obchodovaniu s ľuďmi musia byť prvorádymi cieľmi;

uvedomujúc si, že všetky akcie alebo iniciatívy proti obchodovaniu s ľuďmi musia byť nediskriminujúce, zohľadňovať rovnosť pohlaví, ako aj práva detí;

pripomínajúc deklarácie ministrov zahraničných vecí členských štátov na 112. (14. – 15. mája 2003) a na 114. zasadnutí Výboru ministrov vyzývajúcich na posilnený boj Rady Európy proti obchodovaniu s ľuďmi;

majúc na pamäti Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (1950) a jeho protokoly;

majúc na pamäti tieto odporúčania Výboru ministrov členským štátom Rady Európy: odporúčanie č. R (91) 11 o sexuálnom vykorisťovaní, pornografii, prostitúcii a obchodovaní s deťmi a mládežou; odporúčanie č. R (97) 13 o zastrašovaní svedkov a práva na obranu; odporúčanie č. R (2000) 11 o boji proti obchodovaniu s ľuďmi na účely sexuálneho vykorisťovania a odporúčanie Rec (2001) 16 o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním; odporúčanie Rec (2002) 5 o ochrane žien pred násilím;

majúc na pamäti tieto odporúčania Parlamentného zhromaždenia Rady Európy: odporúčanie 1325 (1997) o obchodovaní so ženami a nútenej prostitúcii v členských štátoch Rady Európy; odporúčanie 1450 (2000) o násilí proti ženám v Európe; odporúčanie 1545 (2002) o kampani proti obchodovaniu so ženami; odporúčanie 1610 (2003) o migrácii spojenej s obchodovaním so ženami a prostitúciou; odporúčanie 1611 (2003) o obchodovaní s orgánmi v Európe; odporúčanie 1663 (2004) Domáce otroctvo: nútená práca, au pair a nevesty na objednávku;

majúc na pamäti rámcové rozhodnutie Rady Európskej únie z 19. júla 2002 o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, rámcové rozhodnutie Rady Európskej únie z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní

a smernicu Rady Európskej únie z 29. apríla 2004 o povoleniach na pobyt vydaných štátnym príslušníkom tretích štátov, ktorí sú obeťami obchodovania s ľuďmi alebo ktorým bola poskytnutá pomoc pri nedovolenej migrácii a ktorí spolupracujú s príslušnými orgánmi;

berúc do úvahy Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu a Protokol o prevencii, potlačaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, s cieľom zlepšiť ochranu, ktorú poskytuje, a zlepšiť ním zavedené štandardy;

berúc do úvahy ostatné medzinárodné právne dokumenty relevantné pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi;

berúc do úvahy potrebu pripraviť ucelený medzinárodný právny dokument zameraný na ľudské práva obetí obchodovania a zavádzajúci monitorovací mechanizmus,

dohodli sa takto:

I. ČASŤ**CIELE, OBLASŤ PÔSOBNOSTI, PRINCÍP NEDISKRIMINÁCIE A VYMEDZENIE POJMOV**

Článok 1

Ciele dohovoru

(1) Ciele tohto dohovoru sú:

- a) predchádzať a bojovať proti obchodovaniu s ľuďmi, pri zaručení rovnosti pohlaví;
- b) chrániť ľudské práva obetí obchodovania, vypracovať ucelený rámec na ochranu a pomoc obetiam a svedkom pri zaručení rovnosti pohlaví, ako aj zabezpečiť účinné vyšetrovanie a trestné stíhanie;
- c) podporovať medzinárodnú spoluprácu pri boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

(2) Tento dohovor zavádza špecifický monitorovací mechanizmus na zabezpečenie účinného vykonávania jeho ustanovení zmluvnými stranami.

Článok 2

Oblasť pôsobnosti

Tento dohovor sa uplatňuje na všetky formy obchodovania s ľuďmi, či už národné alebo medzinárodné, spojené alebo nespojené s organizovaným zločinom.

Článok 3

Princíp nediskriminácie

Vykonávanie ustanovení tohto dohovoru zmluvnými stranami, najmä výkon opatrení na ochranu a podporu práv obetí, sa zabezpečuje bez diskriminácie z akýchkoľvek dôvodov, či už pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národného alebo sociálneho pôvodu, spojenia s národnostnou menšinou, majetku, narodenia alebo iného statusu.

Článok 4

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto dohovoru:

- a) „obchodovanie s ľuďmi“ znamená zlákanie, prepravu, transfer, ukrývanie alebo prevzatie osôb prostredníctvom hrozby alebo použitia násilia alebo iných foriem donucovania, únosu, podvodu, klamstva, zneužitia moci alebo bezbranného postavenia alebo odovzdávania alebo prijímania platieb alebo výhod na dosiahnutie súhlasu osoby majúcej kontrolu nad inou osobou na účely vykorisťovania. Vykorisťovanie zahŕňa prinajmenšom vykorisťovanie na prostitúciu alebo iné formy sexuálneho vykorisťovania, nútenú prácu alebo služby, otroctvo alebo praktiky podobné otroctvu, zotročovanie alebo odobranie orgánov;
- b) súhlas obete „obchodovania s ľuďmi“ na plánované vykorisťovanie uvedené v písmene a) tohto článku je irelevantný, ak boli použité akékoľvek spôsoby uvedené v písmene a);
- c) zlákanie, preprava, transfer, ukrývanie alebo prevzatie dieťaťa na účely vykorisťovania sa považuje za „obchodovanie s ľuďmi“ aj vtedy, ak nezahŕňa žiadny zo spôsobov uvedených v písmene a) tohto článku;
- d) „dieťa“ znamená osobu mladšiu ako osemnásť rokov;
- e) „obeť“ znamená každú fyzickú osobu, ktorá je predmetom obchodovania s ľuďmi, ako je to definované v tomto článku.

II. ČASŤ

PREDCHÁDZANIE, SPOLUPRÁCA
A INÉ OPATRENIA

Článok 5

Predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi

(1) Každá zmluvná strana prijme opatrenia na zavedenie alebo posilnenie národnej koordinácie medzi rozličnými orgánmi zodpovednými za predchádzanie a boj proti obchodovaniu s ľuďmi.

(2) Každá zmluvná strana zavedie a/alebo posilní účinné politiky a programy na predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi spôsobmi, ako sú: výskum, informácie, zvýšenie povedomia a vzdelávacie kampane, sociálne a ekonomické iniciatívy a školiace programy, najmä pre osoby ohrozené obchodovaním a pre odborníkov zaoberajúcich sa obchodovaním s ľuďmi.

(3) Každá zmluvná strana podporuje prístup založený na ľudských právach a používa prístup rovnosti pohlaví a prístup citlivý k deťom pri rozvoji, uplatňovaní a hodnotení všetkých politik a programov uvedených v odseku 2.

(4) Každá zmluvná strana prijme vhodné opatrenia, podľa potreby, na umožnenie legálnej migrácie, najmä prostredníctvom šírenia presných informácií príslušnými úradmi o podmienkach umožňujúcich legálny vstup a pobyt na jej území.

(5) Každá zmluvná strana prijme špecifické opatrenia na zmenšenie ohrozenosti detí obchodovaním, najmä vytváraním ochranného prostredia.

(6) Na opatreniach zavedených v súlade s týmto článkom sa podieľajú, podľa potreby, mimovládne organizácie, iné príslušné organizácie a iné prvky občianskej spoločnosti zamerané na predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi a ochranu a pomoc obetiam.

Článok 6

Opatrenia na zamedzenie dopytu

Na zamedzenie dopytu, ktorý podporuje všetky formy vykorisťovania osôb, najmä žien a detí, a ktorý vedie k obchodovaniu, každá zmluvná strana prijme alebo posilní legislatívne, administratívne, vzdelávacie, sociálne alebo iné opatrenia, zahŕňajúc:

- a) výskum najlepšej praxe, metód a stratégií;
- b) zvyšovanie povedomia o zodpovednosti a dôležitej úlohe médií a občianskej spoločnosti pri označovaní dopytu ako jedného zo zdrojov spôsobujúceho obchodovanie s ľuďmi;
- c) ciele informácie kampane zahŕňajúce, podľa potreby, okrem iného, verejné úrady a tvorcov politik;
- d) preventívne opatrenia vrátane vzdelávacích programov pre chlapcov a dievčatá počas ich vzdelávania, ktoré zdôrazňujú neprijateľnú povahu diskriminácie založenej na pohlaví a jej škodlivé následky, dôležitosť rovnosti pohlaví a dôstojnosti a integrity každej osoby.

Článok 7

Opatrenia na hraniciach

(1) Bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky vo vzťahu k voľnému pohybu osôb, zmluvné strany v čo najvyššej možnej miere posilnia také hraničné kontroly, ktoré môžu byť potrebné na predchádzanie a odhaľovanie obchodovania s ľuďmi.

(2) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné primerané opatrenia na predchádzanie v čo najvyššej možnej miere tomu, aby dopravné prostriedky spravované komerčnými dopravcami boli používané pri páchaní trestných činov ustanovených v súlade s týmto dohovorom.

(3) Podľa potreby a bez toho, aby boli dotknuté aplikovateľné medzinárodné dohovory, tieto opatrenia zahŕňajú zavedenie povinnosti pre komerčných dopravcov vrátane všetkých dopravných spoločností alebo majiteľa, alebo prevádzkovateľa všetkých dopravných prostriedkov presvedčiť sa, že všetci cestujúci vlastnia

cestovné doklady požadované na vstup do prijímajúceho štátu.

(4) Každá zmluvná strana prijme potrebné opatrenia, v súlade s jej vnútroštátnym právnym poriadkom, na ustanovenie sankcií v prípadoch porušenia povinnosti uvedenej v odseku 3 tohto článku.

(5) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia, v súlade s jej vnútroštátnym právnym poriadkom, potrebné na zamietnutie vstupu alebo odobratie víz osobám zapojeným do páchania trestných činov ustanovených v súlade s týmto dohovorom.

(6) Zmluvné strany posilnia spoluprácu medzi orgánmi hraničnej kontroly, a to, okrem iného, zavedením a udržiavaním priamych komunikačných kanálov.

Článok 8

Bezpečnosť a kontrola dokladov

Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na:

- a) zabezpečenie, že ňou vydané cestovné doklady alebo doklady totožnosti sú takej kvality, že nemôžu byť ľahko zneužitú a nemôžu byť ľahko sfalšované alebo nezákonne pozmenené, kopírované alebo vydané, a
- b) zabezpečenie integrity a bezpečnosti cestovných dokladov alebo dokladov totožnosti vydaných zmluvnou stranou alebo v mene zmluvnej strany a predchádzanie ich nezákonnému vyhotovovaniu a vydávaniu.

Článok 9

Správnosť a platnosť dokladov

Na žiadosť inej zmluvnej strany zmluvná strana, v súlade s jej vnútroštátnym právnym poriadkom, v primeranom čase overí správnosť a platnosť vydaných cestovných dokladov alebo dokladov totožnosti, alebo dokladov, o ktorých je predpoklad, že boli vydané v jej mene, a podozrivých z toho, že boli použité na obchodovanie s ľuďmi.

III. ČASŤ

OPATRENIA NA OCHRANU A PODPORU PRÁV OBETÍ ZABEZPEČUJÚCICH ROVNOSŤ POHLAVÍ

Článok 10

Identifikácia obetí

(1) Každá zmluvná strana poskytne svojim príslušným orgánom osoby, ktoré sú vyškolené a kvalifikované na predchádzanie a boj proti obchodovaniu s ľuďmi, na identifikovanie obetí a pomoc obetiam vrátane detí a zabezpečí, že rozličné orgány spolupracujú vzájomne, ako aj s príslušnými podpornými organizáciami, aby obeť mohli byť identifikované pri postupe plne zohľadňujúcom osobitnú situáciu žien a detí, ktoré sú obeťami a, v primeraných prípadoch, aby im mohli byť vydané povolenia na pobyt podľa podmienok ustanovených v článku 14 tohto dohovoru.

(2) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na identifikáciu obetí v spolupráci s inými zmluvnými stranami a príslušnými podpornými organizáciami. Každá zmluvná strana zabezpečí, že ak majú príslušné orgány dôvod domnievať sa, že osoba bola obeťou obchodovania s ľuďmi, táto osoba nebude vyhostená z jej územia, pokiaľ príslušné orgány neukončili identifikačný postup obeť trestného činu ustanoveného v článku 18 tohto dohovoru, a podobne zabezpečí, že takejto osobe bude poskytnutá pomoc ustanovená v článku 12 ods. 1 a 2.

(3) Ak vek obeť nie je jasný a je dôvod domnievať sa, že obeťou je dieťa, obeť sa považuje za dieťa a sú jej priznané špeciálne ochranné opatrenia počas overovania jej veku.

(4) Hneď ako je dieťa bez sprievodu identifikované ako obeť, každá zmluvná strana:

- a) ustanoví zastupovanie dieťaťa prostredníctvom opatrovníka, organizácie alebo orgánu, ktorí konajú v najlepšom záujme tohto dieťaťa;
- b) podnikne potrebné kroky na určenie jeho/jej totožnosti a štátnej príslušnosti;
- c) vynaloží úsilie na vyhľadanie jeho/jej rodiny, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Článok 11

Ochrana súkromia

(1) Každá zmluvná strana chráni súkromie a totožnosť obetí. Osobné údaje, ktoré sa ich týkajú, sa uchovávajú a používajú v súlade s podmienkami ustanovenými Dohovorom o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov (ETS č. 108).

(2) Každá zmluvná strana prijme opatrenia na zabezpečenie najmä toho, že totožnosť alebo podrobnosti umožňujúce identifikáciu detskej obeť obchodovania nie sú verejne známe prostredníctvom médií alebo akýmkoľvek inými prostriedkami, okrem výnimočných okolností, na účely uľahčenia nájdania rodinných príslušníkov alebo podobného zaistenia blaha a ochrany dieťaťa.

(3) Každá zmluvná strana zväží prijatie opatrení v súlade s článkom 10 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd v zmysle výkladu Európskeho súdu pre ľudské práva zameraných na podporu médií, aby chránili súkromie a totožnosť obetí prostredníctvom autoregulácie alebo prostredníctvom regulačných alebo koregulačných opatrení.

Článok 12

Pomoc obetiam

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na pomoc obetiam pri ich fyzickom, psychologickom a spoločenskom zotavení. Táto pomoc zahŕňa prinajmenšom:

- a) životnú úroveň vhodnú na zabezpečenie ich existencie prostredníctvom opatrení, ako sú: primerané

- a bezpečné ubytovanie, psychologická a materiálna pomoc;
- b) prístup k nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti;
- c) prekladateľské a tlmočnicke služby, ak sú potrebné;
- d) poradenstvo a informácie, najmä pokiaľ ide o ich práva a služby využiteľné pre nich, v jazyku, ktorému rozumejú;
- e) pomoc pri tom, aby ich práva a záujmy boli uplatnené a zohľadnené v príslušnom štádiu trestného konania proti páchatelom;
- f) prístup k vzdelaniu pre deti.

(2) Každá zmluvná strana primerane zohľadní potreby bezpečnosti a ochrany obetí.

(3) Okrem toho každá zmluvná strana poskytne potrebnú zdravotnú alebo inú pomoc obetiam, ktoré sa legálne zdržiavajú na jej území a nemajú dostatočné zdroje a takúto pomoc potrebujú.

(4) Každá zmluvná strana prijme pravidlá, na základe ktorých sú obeť legálne sa zdržiavajúce na jej území oprávnené mať prístup na pracovný trh, na odborné školenie a vzdelávanie.

(5) Každá zmluvná strana prijme opatrenia, podľa potreby a podľa podmienok ustanovených jej vnútroštátnym právnym poriadkom, na spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami, inými príslušnými organizáciami alebo inými prvkami občianskej spoločnosti aktívnymi pri pomoci obetiam.

(6) Každá zmluvná strana prijme také legislatívne alebo iné opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie toho, že pomoc obeti nie je podmienená jej ochotou vypovedať ako svedok.

(7) Na vykonávanie ustanovení tohto článku každá zmluvná strana zabezpečí, že služby sú poskytované na konsenzuálnom a informovanom základe pri náležitom zohľadnení špeciálnych potrieb osôb v ohrozenom postavení a práv dieťaťa v podmienkach bývania, vzdelávania a primeranej zdravotnej starostlivosti.

Článok 13

Lehota na zotavenie a reflexiu

(1) Každá zmluvná strana ustanoví vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku lehotu na zotavenie v rozsahu najmenej 30 dní, pokiaľ existujú dôvody domnievať sa, že dotknutá osoba je obeťou. Táto lehota má byť dostačujúca na zotavenie sa a vymanenie sa z vplyvu páchatelov a/alebo na prijatie informovaného rozhodnutia o spolupráci s príslušnými orgánmi. Počas tejto lehoty nie je možné vydať rozhodnutie o jej vyhostení. Toto ustanovenie nemá vplyv na činnosti vykonávané príslušnými orgánmi vo všetkých fázach príslušného vnútroštátneho konania, a najmä pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní príslušných trestných činov. Počas tejto lehoty povolia zmluvné strany dotknutým osobám ostať na ich území.

(2) Počas tejto lehoty majú osoby uvedené v odseku 1 tohto článku nárok na opatrenia uvedené v článku 12 ods. 1 a 2.

(3) Zmluvné strany nie sú povinné dodržiavať túto lehotu, ak tomu bráni verejný záujem alebo ak sa zistí, že postavenie obete bolo nesprávne určené.

Článok 14

Povolenie na pobyt

(1) Každá zmluvná strana vydá obnoviteľné povolenie na pobyt obetiam v jednej alebo druhej z týchto situácií alebo v oboch:

- a) príslušný orgán sa domnieva, že ich pobyt je potrebný z dôvodu ich osobnej situácie;
- b) príslušný orgán sa domnieva, že ich pobyt je potrebný na účely ich spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní.

(2) Povolenie na pobyt pre detské obeť, pokiaľ sa podľa právneho poriadku vyžaduje, sa vydáva v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a podľa potreby je za tých istých podmienok obnoviteľné.

(3) Neobnovenie alebo zrušenie povolenia na pobyt je predmetom podmienok ustanovených vnútroštátnym právnym poriadkom zmluvnej strany.

(4) Ak obeť predloží žiadosť o iný druh povolenia na pobyt, dotknutá zmluvná strana vezme do úvahy, že táto osoba má alebo mala povolenie na pobyt v súlade s odsekom 1.

(5) So zreteľom na záväzky zmluvných strán, na ktoré sa odvoláva článok 40 tohto dohovoru, každá zmluvná strana zabezpečuje, že udelenie povolenia podľa tohto ustanovenia nemá vplyv na právo žiadať a využívať azyľ.

Článok 15

Odškodnenie a právny nárok

(1) Každá zmluvná strana zabezpečuje, že obeť majú prístup od prvého kontaktu s príslušnými orgánmi k informáciám o príslušných súdnych a administratívnych postupoch v jazyku, ktorému rozumejú.

(2) Každá zmluvná strana ustanoví vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku právo na právnu pomoc a bezplatnú právnu pomoc pre obeť podľa podmienok ustanovených jej vnútroštátnym právnym poriadkom.

(3) Každá zmluvná strana ustanoví vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku právo obetí na odškodnenie od páchatelov.

(4) Každá zmluvná strana prijme také legislatívne alebo iné opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na zabezpečenie odškodnenia obetí v súlade s podmienkami podľa jej vnútroštátneho právneho poriadku, napríklad prostredníctvom založenia fondu na odškodnenie obetí alebo opatrení alebo programov zameraných na sociálnu pomoc a sociálnu integráciu obetí, ktoré môžu byť financované prostriedkami vyplývajúcimi z uplatňovania opatrení ustanovených v článku 23.

Článok 16

Repatriácia a navrátenie obetí

(1) Zmluvná strana, ktorej obeť je jej štátnym občanom alebo v ktorej má táto osoba v čase vstupu na územie prijímajúcej strany právo na trvalý pobyt, uľahčí a prijme jej návrat bez nenáležitého alebo neodôvodneného zdržania s ohľadom na jej práva, bezpečnosť a dôstojnosť.

(2) V prípade, že zmluvná strana vráti obeť inému štátu, takýto návrat sa vykoná s náležitým ohľadom na práva, bezpečnosť a dôstojnosť tejto osoby a na stav všetkých právnych postupov spojených so skutočnosťou, že osoba je obeťou, a vykoná sa prednostne dobrovoľne.

(3) Požiadaná zmluvná strana na žiadosť prijímajúcej zmluvnej strany overí, či osoba je jej štátnym občanom alebo má právo na trvalý pobyt na jej území v čase vstupu na územie prijímajúcej zmluvnej strany.

(4) Aby sa uľahčil návrat obeť, ktorá je bez riadnej dokumentácie, zmluvná strana, ktorej je osoba štátnym občanom alebo v ktorej má v čase vstupu na územie prijímajúcej zmluvnej strany právo na trvalý pobyt, súhlasí na žiadosť prijímajúcej zmluvnej strany s vydaním takých cestovných dokladov alebo iného povolenia, ktoré môže byť potrebné pre osobu, aby mohla cestovať a opäťovne vstúpiť na jej územie.

(5) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na zavedenie programov repatriácie, zahŕňajúc príslušné národné alebo medzinárodné inštitúcie a mimovládne organizácie. Tieto programy majú za cieľ zabraňovať tomu, aby sa osoba opäťovne stala obeťou. Každá zmluvná strana vyvíja úsilie na reintegráciu obetí do spoločnosti štátu návratu vrátane reintegrácie do vzdelávacieho systému a na pracovný trh, najmä prostredníctvom získania a zlepšovania ich odborných znalostí. So zreteľom na deti tieto programy by mali zahŕňať využitie práva na vzdelanie a opatrenia na zabezpečenie primeranej starostlivosti alebo prijatia rodinou alebo príslušnými zariadeniami starostlivosti.

(6) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na to, aby obetiam bol umožnený prístup ku kontaktným informáciám štruktúr, ktoré im môžu pomôcť v krajine, kam sa vrátili alebo repatriovali, ako sú orgány činné v trestnom konaní, mimovládne organizácie, právnické kancelárie schopné poskytnúť poradenstvo a agentúry sociálnej starostlivosti, a to podľa potreby v spolupráci s ktoroukoľvek dotknutou zmluvnou stranou.

(7) Detské obeť sa do štátu nevracajú, ak je náznak, po vyhodnotení rizík a bezpečnosti, že takýto návrat by nebol v najlepšom záujme dieťaťa.

Článok 17

Rovnosť pohlaví

Každá zmluvná strana sa pri uplatňovaní opatrení uvedených v tejto kapitole zameriava na podporu rov-

nosti pohlaví, uplatňuje ju pri rozvoji, vykonávaní a hodnotení opatrení.

IV. ČASŤ

TRESTNÉ PRÁVO HMOTNÉ

Článok 18

Trestnosť obchodovania s ľuďmi

Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie konania uvedeného v článku 4 tohto dohovoru za trestný čin, ak je spáchaný úmyselne.

Článok 19

Trestnosť využívania služieb obeť

Každá zmluvná strana zväží prijatie takých legislatívnych a iných opatrení, ktoré sú nevyhnutné na ustanovenie využívania služieb, ktorých predmetom je vykorisťovanie, ako je to ustanovené v článku 4 písm. a) tohto dohovoru, s vedomím, že osoba je obeťou obchodovania s ľuďmi, za trestný čin podľa jej vnútroštátneho právneho poriadku.

Článok 20

Trestnosť činov spojených s cestovnými dokladmi alebo dokladmi totožnosti

Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie týchto konaní za trestné činy, ak sú spáchané úmyselne a na účely umožnenia obchodovania s ľuďmi:

- faľšovanie cestovného dokladu alebo dokladu totožnosti;
- zaoštaranie alebo poskytnutie takéhoto dokladu;
- zadržiavanie, odstránenie, ukryvanie, poškodenie alebo zničenie cestovného dokladu alebo dokladu totožnosti inej osoby.

Článok 21

Pokus a napomáhanie

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie napomáhania pri páchaní akéhokoľvek trestného činu ustanoveného v súlade s článkom 18 a s článkom 20 tohto dohovoru za trestný čin.

(2) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie pokusu trestných činov, za predpokladu, že sú spáchané úmyselne v súlade s článkom 18 a s článkom 20 písm. a) tohto dohovoru, za trestné činy.

Článok 22

Zodpovednosť právnických osôb

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie zodpovednosti právnických osôb za trestné činy ustanovené v súlade s týmto dohovorem, spáchané vo svoj prospech akou-

koľvek fyzickou osobou konajúcou buď vo vlastnom mene, alebo ako súčasť orgánu právnickej osoby, ktorá má vedúce postavenie v rámci právnickej osoby, založenej na:

- a) právomoci zastupovať právnickú osobu;
- b) právomoci prijímať rozhodnutia v mene právnickej osoby;
- c) právomoci vykonávať kontrolu v rámci právnickej osoby.

(2) Okrem prípadov už ustanovených v odseku 1 každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na ustanovenie zodpovednosti právnických osôb, ak nedostatok dohľadu alebo kontroly zo strany fyzickej osoby podľa odseku 1 umožní spáchanie trestného činu ustanoveného v súlade s týmto dohovorom v prospech takejto právnickej osoby fyzickou osobou konajúcou v jej mene.

(3) Podľa právnych zásad zmluvnej strany zodpovednosť právnickej osoby môže byť trestnoprávna, občianskoprávna alebo administratívno-právna.

(4) Táto zodpovednosť nemá vplyv na trestnú zodpovednosť fyzických osôb, ktoré spáchali trestný čin.

Článok 23

Sankcie a opatrenia

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby trestné činy ustanovené v súlade s článkami 18 až 21 boli potrestané účinnými, primeranými a odradzujúcimi sankciami. Pri trestných činoch ustanovených v súlade s článkom 18, ak sú spáchané fyzickými osobami, zahŕňajú tieto sankcie tresty vrátane trestu odňatia slobody, ktoré môžu viesť k extradícii.

(2) Každá zmluvná strana zabezpečí, aby právnické osoby zodpovedné v súlade s článkom 22 podliehali účinným, primeraným a odradzujúcim trestným alebo netrestným sankciám alebo opatreniam vrátane peňažných trestov.

(3) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na umožnenie konfiškácie alebo iného zabavenia prostriedkov a príjmov z trestných činov ustanovených v súlade s článkom 18 a článkom 20 písm. a) tohto dohovoru alebo majetku, ktorého hodnota zodpovedá týmto príjmom.

(4) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na umožnenie dočasného alebo trvalého uzavretia akéhokoľvek zariadenia, ktoré bolo využívané na obchodovanie s ľuďmi, bez toho, aby boli dotknuté práva tretích strán konajúcich v dobrej viere, alebo na zabránenie páchatelovi dočasne alebo trvalo vykonávať činnosť, na základe ktorej bol spáchaný trestný čin.

Článok 24

Príťažujúce okolnosti

Každá zmluvná strana zabezpečí, že nasledujúce okolnosti sa pri určovaní trestu za trestné činy ustanov-

vené v súlade s článkom 18 tohto dohovoru považujú za príťažujúce:

- a) trestný čin úmyselne alebo z vedomej nedbanlivosti ohrozil život obete;
- b) trestný čin bol spáchaný proti dieťaťu;
- c) trestný čin bol spáchaný verejným činiteľom pri výkone svojej právomoci;
- d) trestný čin bol spáchaný zločineckou skupinou.

Článok 25

Predchádzajúce odsúdenia

Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia ustanovujúce možnosť zohľadniť pri určovaní trestu konečné rozsudky vynesené inou zmluvnou stranou vo vzťahu k trestným činom ustanoveným v súlade s týmto dohovorom.

Článok 26

Ustanovenie o netrestnosti

Každá zmluvná strana v súlade so základnými zásadami svojho právneho poriadku ustanoví možnosť neukladania trestov obetiam za ich zapojenie do nezákonnej činnosti v miere, v ktorej k tomu boli prinútené.

V. ČASŤ

VYŠETROVANIE, OBŽALOBA A PROCESNÉ PRÁVO

Článok 27

Žiadosti ex parte a ex officio

(1) Každá zmluvná strana zabezpečí, že vyšetrovanie alebo obžaloba z trestných činov ustanovených v súlade s týmto dohovorom nie sú závislé od výpovede alebo trestného oznámenia podaného obeťou, prinajmenšom ak bol trestný čin spáchaný úplne alebo čiastočne na jej území.

(2) Každá zmluvná strana zabezpečí, že obeť trestného činu môže podať trestné oznámenie u príslušných orgánov štátu pobytu, ak bol trestný čin spáchaný na území zmluvnej strany inej ako tej, kde má pobyt. Príslušný orgán, ktorému bolo trestné oznámenie podané, pokiaľ nemá v tejto veci právomoc, bezodkladne odovzdá vec príslušnému orgánu zmluvnej strany, na území ktorej bol trestný čin spáchaný. Trestné oznámenie sa prejednáva v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej bol trestný čin spáchaný.

(3) Každá zmluvná strana zabezpečí prostredníctvom legislatívnych alebo iných opatrení, v súlade s podmienkami ustanovenými jej vnútroštátnym právnym poriadkom, aby všetky zoskupenia, nadácie, združenia alebo mimovládne organizácie, ktoré sa zameriavajú na boj proti obchodovaniu s ľuďmi alebo ochranu ľudských práv, mohli počas konania o trestnom čine ustanovenom v súlade s článkom 18 tohto dohovoru obeti pomáhať a/alebo ju s jej súhlasom podporovať.

Článok 28

Ochrana obetí, svedkov a spolupracovníkov
so súdnymi orgánmi

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na poskytnutie účinnej a primeranej ochrany pred možnou odplatou alebo zastrášaním najmä počas a po vyšetrovaní a obžalovaní páchatelov pre:

- a) obete;
- b) podľa potreby, tých, ktorí oznámia trestné činy ustanovené v súlade s článkom 18 tohto dohovoru alebo inak spolupracujú s orgánmi činnými v trestnom konaní;
- c) svedkov, ktorí vypovedajú o trestných činoch ustanovených v súlade s článkom 18 tohto dohovoru;
- d) pokiaľ je to nutné, členov rodiny osôb uvedených v písmenách a) a c).

(2) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na zabezpečenie a poskytnutie rôznych druhov ochrany. Uvedené môže zahŕňať fyzickú ochranu, presťahovanie, zmenu identity a pomoc pri získavaní práce.

(3) Obeti, ktorá je dieťaťom, sa poskytujú špeciálne ochranné opatrenia pri zohľadnení najlepšieho záujmu dieťaťa.

(4) Každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné, pokiaľ je to nutné, na poskytnutie primeranej ochrany pred možnou odplatou alebo zastrášaním, najmä počas a po vyšetrovaní a trestnom stíhaní páchatelov, pre členov zoskupenia, nadácie, združenia alebo mimovládnej organizácie, ktoré vykonávajú činnosti ustanovené v článku 27 ods. 3.

(5) Každá zmluvná strana zväží prístupenie k dohodom alebo dojednaniam s inými štátmi na účely vykonávania tohto článku.

Článok 29

Špecializované a koordinačné orgány

(1) Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby osoby alebo orgány boli špecializované na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a ochranu obetí. Tieto osoby alebo orgány majú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku zmluvnej strany potrebnú nezávislosť na efektívny a nezávislý výkon svojich úloh. Tieto osoby alebo zamestnanci týchto orgánov majú na výkon týchto úloh primerané vzdelanie a finančné zdroje.

(2) Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie koordinácie politik a akcií ministerstiev a ostatných verejných úradov proti obchodovaniu s ľuďmi prostredníctvom založenia koordinačných orgánov, ak je to potrebné.

(3) Každá zmluvná strana zabezpečuje alebo posilňuje vzdelávanie príslušných pracovníkov o prevencii a boji proti obchodovaniu s ľuďmi vrátane školenia o ľudských právach. Školenia môžu byť špecifické pre jednotlivé orgány a podľa potreby sa zameriavajú na: metódy používané pri prevencii obchodovania s ľuďmi,

trestnom stíhaní obchodníkov s ľuďmi a ochrane práv obetí vrátane ochrany obetí pred obchodníkmi s ľuďmi.

(4) Každá zmluvná strana zväží vymenovanie národných spravodajcov alebo iných mechanizmov pre monitorovanie činnosti štátnych inštitúcií proti obchodovaniu s ľuďmi a realizáciu národných legislatívnych požiadaviek.

Článok 30

Súdne konanie

V súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, najmä s článkom 6, každá zmluvná strana prijme legislatívne alebo iné opatrenia potrebné na to, aby počas súdneho konania bola zabezpečená:

- a) ochrana súkromia obetí a, podľa potreby, ich totožnosti;
- b) bezpečnosť obetí a ich ochrana pred zastrášaním v súlade s podmienkami podľa jej vnútroštátneho právneho poriadku a v prípade detských obetí špeciálna starostlivosť o potreby detí a zabezpečenie ich práva na špeciálne ochranné opatrenia.

Článok 31

Jurisdikcia

(1) Každá zmluvná strana prijme legislatívne a iné opatrenia potrebné na ustanovenie jurisdikcie pre všetky trestné činy ustanovené v súlade s týmto dohovorom, keď je trestný čin spáchaný:

- a) na jej území alebo
- b) na palube lode plávajúcej pod vlajkou tejto zmluvnej strany, alebo
- c) na palube lietadla registrovaného podľa zákonov tejto zmluvnej strany, alebo
- d) jedným z jej občanov alebo osobou bez štátneho občianstva, ktorý má obvyklé bydlisko na jej území, ak je trestný čin trestný podľa práva štátu, kde bol spáchaný, alebo ak je trestný čin spáchaný mimo územnej jurisdikcie ktoréhokoľvek štátu;
- e) proti jednému z jeho štátnych príslušníkov.

(2) Každá zmluvná strana môže v čase podpisu alebo pri uložení ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe, prostredníctvom vyhlásenia adresovaného generálnemu tajomníkovi Rady Európy, vyhlásiť, že si vyhradzuje právo neuplatňovať alebo uplatňovať iba v špecifických prípadoch alebo podmienkach jurisdikčné pravidlá ustanovené v odseku 1 písm. d) a e) tohto článku alebo akúkoľvek ich časť.

(3) Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na ustanovenie jurisdikcie pre trestné činy ustanovené v tomto dohovore v prípadoch, ak sa údajný páchatel nachádza na jej území a tá ho na základe žiadosti o extradíciu inej zmluvnej strane nevydá, a to výlučne z dôvodu štátneho občianstva páchatela.

(4) Ak si viac ako jedna zmluvná strana nárokuje jurisdikciu pre trestný čin ustanovený v súlade s týmto dohovorom, zainteresované zmluvné strany, podľa potreby, vykonajú konzultácie s cieľom určiť najprimeranejšiu jurisdikciu pre trestné stíhanie.

(5) Bez toho, aby boli dotknuté všeobecné zásady medzinárodného práva, tento dohovor nevyklučuje trestnú jurisdikciu vykonávanú zmluvnou stranou v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom.

VI. ČASŤ

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA A SPOLUPRÁCA S OBČIANSKOU SPOLOČNOSŤOU

Článok 32

Všeobecné zásady a opatrenia
pre medzinárodnú spoluprácu

Zmluvné strany navzájom spolupracujú v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru a prostredníctvom uplatňovania príslušných platných medzinárodných a regionálnych nástrojov, dojednaní dohodnutých na základe jednotnej alebo recipročnej legislatívy a vnútroštátnych právnych predpisov, v najširšej možnej miere, na účely:

- predchádzania a boja proti obchodovaniu s ľuďmi;
- ochrany a poskytovania pomoci obetiam;
- vyšetrovania alebo konania týkajúceho sa trestných činov ustanovených v súlade s týmto dohovorom.

Článok 33

Opatrenia vzťahujúce sa na ohrozené
alebo nezvestné osoby

(1) Ak zmluvná strana na základe informácií, ktoré má k dispozícii, má dôvod domnievať sa, že život, sloboda alebo fyzická integrita osoby podľa článku 28 ods. 1 je na území inej zmluvnej strany v bezprostrednom nebezpečenstve, zmluvná strana, ktorá disponuje informáciami, v takomto núdzovom prípade bezodkladne poskytne tejto zmluvnej strane informácie, aby mohla prijať primerané ochranné opatrenia.

(2) Zmluvné strany tohto dohovoru môžu zväziť posilnenie spolupráce pri pátraní po nezvestných osobách, najmä nezvestných deťoch, ak sa na základe dostupných informácií domnievajú, že dieťa je obeťou obchodovania s ľuďmi. Na tento účel môžu zmluvné strany vzájomne uzatvárať bilaterálne alebo multilaterálne zmluvy.

Článok 34

Informácie

(1) Požiadaná zmluvná strana ihneď informuje žiadajúcu zmluvnú stranu o konečnom výsledku akcie podniknutej podľa tejto časti. Požiadaná zmluvná strana taktiež informuje žiadajúcu zmluvnú stranu o všetkých okolnostiach, ktoré znemožňujú vykonanie plánovanej akcie alebo ju pravdepodobne značne oneskorí.

(2) Zmluvná strana môže podľa svojho vnútroštátneho právneho poriadku poskytnúť bez predchádzajúcej žiadosti inej zmluvnej strane informácie získané v rámci jej vlastného vyšetrovania, pokiaľ poskytnutie takýchto informácií môže prijímajúcej zmluvnej strane pomôcť začať alebo vykonať vyšetrovanie alebo trestné

konanie týkajúce sa trestných činov ustanovených v súlade s týmto dohovorom alebo môže viesť k žiadosti o spoluprácu podľa tejto časti.

(3) Pred poskytnutím takýchto informácií môže poskytovajúca zmluvná strana požiadať, aby boli tieto informácie považované za dôverné alebo použité podľa určených podmienok. Ak prijímajúca zmluvná strana nie je schopná takejto žiadosti vyhovieť, oznámi to poskytovajúcej zmluvnej strane, ktorá následne určí, či informácie napriek tomu budú poskytnuté. Ak prijímajúca zmluvná strana prijme informácie podľa určených podmienok, je nimi viazaná.

(4) Všetky požadované informácie týkajúce sa článkov 13, 14 a 16 potrebné na poskytnutie práv udeľovaných týmito článkami sa poskytnú na žiadosť dotknutej zmluvnej strany bezodkladne s náležitým dodržaním článku 11 tohto dohovoru.

Článok 35

Spolupráca s občianskou spoločnosťou

Každá zmluvná strana podporí štátne orgány a verejných činiteľov, aby spolupracovali s mimovládnyimi organizáciami, ostatnými príslušnými organizáciami a členmi občianskej spoločnosti pri zakladaní strategických partnerstiev s cieľom dosiahnuť účel tohto dohovoru.

VII. ČASŤ

MONITOROVACÍ MECHANIZMUS

Článok 36

Skupina expertov
pre akcie proti obchodovaniu s ľuďmi

(1) Skupina expertov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi (ďalej len „GRETA“) monitoruje vykonávanie tohto dohovoru stranami.

(2) GRETA je zložená z minimálne 10 členov a maximálne z 15 členov pri zohľadnení vyváženosti pohlaví a zemepisnej vyváženosti, ako aj multidisciplinárnej expertízy. Sú volení výborom strán na funkčné obdobie 4 rokov, s možnosťou zvolenia najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach a sú vyberaní spomedzi štátnych občanov štátov, ktoré sú stranami tohto dohovoru.

(3) Zvolenie členov GRETA je založené na týchto zásadách:

- a) sú vyberaní spomedzi osôb s vysokým morálnym charakterom, známych pre ich uznávané schopnosti v oblasti ľudských práv, pomoci a ochrane obetiam a akcií proti obchodovaniu s ľuďmi alebo ktoré majú skúsenosti v oblastiach upravených týmto dohovorom;
- b) zasadať a sú nezávislí a nestranní pri výkone ich funkcií a sú schopní vykonávať povinnosti efektívne;
- c) žiadny štát nemôže mať v GRETA dvoch členov;
- d) mali by zastupovať hlavné právne systémy.

(4) Postup pre zvolenie členov GRETA je určený v pr-

vom roku po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru výborom ministrov po porade so stranami dohovoru a po získaní ich jednohlasného súhlasu. GRETA prijme vlastný rokovací poriadok.

Článok 37

Výbor zmluvných strán

(1) Výbor zmluvných strán je zložený zo zástupcov vo Výbore ministrov Rady Európy členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a zástupcov zmluvných strán dohovoru, ktorí nie sú členmi Rady Európy.

(2) Výbor zmluvných strán zvoláva generálny tajomník Rady Európy. Jeho prvé zasadnutie sa uskutoční v prvom roku po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru na účely zvoliť členov GRETA. Následne sa schádza kedykoľvek, ak o to požiada tretina zmluvných strán, predseda GRETA alebo generálny tajomník.

(3) Výbor zmluvných strán prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 38

Postup

(1) Hodnotiaci postup sa týka zmluvných strán dohovoru a je rozdelený do kôl, dĺžku ktorých určuje GRETA. Na začiatku každého kola sa vyberú špecifické ustanovenia, na ktorých sa zakladá hodnotiaci postup.

(2) GRETA určí najvhodnejšie spôsoby na vykonanie tohto hodnotenia. GRETA môže najmä prijať dotazník pre každé hodnotenie, ktorý môže slúžiť ako základ na hodnotenie vykonávania tohto dohovoru zmluvnými stranami. Tento dotazník je adresovaný všetkým zmluvným stranám. Zmluvné strany odpovedajú na tento dotazník, ako aj na ostatné žiadosti o informácie od GRETA.

(3) GRETA môže požadovať informácie od občianskej spoločnosti.

(4) GRETA môže doplnkovo organizovať v spolupráci s národnými orgánmi a „kontaktnou osobou“ vymenovanou národnými orgánmi, a ak je to potrebné, s pomocou nezávislých národných expertov návštevy štátov. Počas týchto návštev môžu GRETA pomáhať špecialisti na jednotlivé oblasti.

(5) GRETA pripraví návrh správy obsahujúci analýzu vykonávania ustanovení, na ktorých je hodnotenie založené, ako aj návrhy týkajúce sa spôsobu, ktorým môže dotknutá zmluvná strana riešiť zistené problémy. Návrh správy sa predloží na pripomienky zmluvnej strane, ktorá je predmetom hodnotenia. Jej pripomienky berie GRETA do úvahy pri vypracovaní správy.

(6) Na základe toho GRETA prijme svoju správu a závery týkajúce sa opatrení prijatých dotknutou zmluvnou stranou na vykonávanie ustanovení tohto dohovoru. Táto správa a závery sa zasielajú dotknutej zmluvnej strane a Výboru zmluvných strán. Správa a závery GRETA sa po ich prijatí zverejňujú spoločne s prípadnými pripomienkami dotknutej zmluvnej strany.

(7) Bez toho, aby bol dotknutý postup uvedený v od-

sekoch 1 až 6 tohto článku, Výbor zmluvných strán môže na základe správy a záverov GRETA prijať odporúčania adresované tejto zmluvnej strane a) týkajúce sa opatrení, ktoré sa prijímú na vykonanie záverov GRETA, ak je to potrebné na stanovenie dátumu na podávanie informácií o ich vykonávaní, a b) s cieľom podporovať spoluprácu s touto zmluvnou stranou na správne vykonávanie tohto dohovoru.

VIII. ČASŤ

VZŤAH K OSTATNÝM MEDZINÁRODNÝM DOKUMENTOM

Článok 39

Vzťah k Protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, doplňujúcemu Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu

Tento dohovor nemá vplyv na práva a povinnosti vyplývajúce z ustanovení Protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, doplňujúceho Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu a má za cieľ zvýšiť ním poskytovanú ochranu a rozvinúť v ňom obsiahnuté štandardy.

Článok 40

Vzťah k ostatným medzinárodným dokumentom

(1) Tento dohovor nemá vplyv na práva a povinnosti vyplývajúce z ostatných medzinárodných dokumentov, ktorých zmluvnými stranami sú zmluvné strany tohto dohovoru alebo sa nimi v budúcnosti stanú a ktoré obsahujú ustanovenia o záležitostiach spravovaných týmto dohovorom a ktoré zabezpečujú pre obeť obchodovania vyššiu ochranu a pomoc.

(2) Zmluvné strany dohovoru môžu na účely doplnenia alebo posilnenia jeho ustanovení alebo uľahčenia uplatňovania v ňom obsiahnutých zásad vzájomne uzatvárať bilaterálne alebo multilaterálne dohody o záležitostiach súvisiacich s týmto dohovorom.

(3) Bez toho, aby bol dotknutý cieľ a účel tohto dohovoru, a bez toho, aby bolo dotknuté jeho plné uplatňovanie inými stranami, zmluvné strany, ktoré sú členmi Európskej únie, uplatňujú v ich vzájomných vzťahoch pravidlá Spoločenstva a Európskej únie, pokiaľ existujú pravidlá Spoločenstva a Európskej únie riadiace osobitný dotknutý predmet a sú platné v špecifických prípadoch.

(4) Nič v tomto dohovore neovplyvňuje práva, povinnosti a zodpovednosť štátov a jednotlivcov podľa medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, a najmä, podľa potreby, podľa Dohovoru z roku 1951 a Protokolu z roku 1967 týkajúceho sa právneho postavenia utečencov, a zásadu núteného navrátenia utečencov v ňom obsiahnutú.

IX. ČASŤ**ZMENA A DOPLNENIE DOHOVORU**

Článok 41

Zmena a doplnenie

(1) Každý návrh na zmenu a doplnenie tohto dohovoru prednesený zmluvnou stranou sa oznámi generálnemu tajomníkovi Rady Európy, ktorý ho predloží členským štátom Rady Európy, každému signatárovi, každému štátu, ktorý je zmluvnou stranou, Európskemu spoločenstvu, každému štátu prizvanému na podpis dohovoru v súlade s ustanoveniami článku 42 a každému štátu prizvanému k prístúpeniu k tomuto dohovoru v súlade s ustanoveniami článku 43.

(2) Každá zmena a doplnenie navrhnuté stranou sa oznámi GRETA, ktorá predloží svoje stanovisko k navrhnujetej zmene a doplneniu Výboru ministrov.

(3) Výbor ministrov zváži navrhnutú zmenu a doplnenie a stanovisko predložené GRETA a po porade zmluvných strán tohto dohovoru a po prijatí ich jednohlasného súhlasu môže prijať zmenu a doplnenie.

(4) Text každej zmeny a doplnenia prijatý Výborom ministrov v súlade s odsekom 3 tohto článku sa predloží zmluvným stranám na schválenie.

(5) Každá zmena a doplnenie prijaté v súlade s odsekom 3 tohto článku nadobudne platnosť prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty jedného mesiaca po dátume, keď všetky strany informovali generálneho tajomníka, že ju prijali.

X. ČASŤ**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

Článok 42

Podpis a nadobudnutie platnosti

(1) Tento dohovor je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, nečlenským štátom, ktoré sa zúčastňovali na jeho vypracovaní, a Európskemu spoločenstvu.

(2) Tento dohovor je predmetom ratifikácie, prijatia alebo schválenia. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení sú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

(3) Tento dohovor nadobúda platnosť prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov po dátume, keď 10 signatárov vrátane najmenej 8 členských štátov Rady Európy vyjadrilo súhlas byť viazaní dohovorom v súlade s ustanoveniami predchádzajúceho odseku.

(4) V súvislosti so všetkými štátmi uvedenými v odseku 1 alebo Európskym spoločenstvom, ktoré následne vyjadrili svoj súhlas byť ním viazané, dohovor nadobudne platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov po dátume uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 43

Prístup k dohovoru

(1) Po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru môže Výbor ministrov Rady Európy po porade so zmluvnými stranami tohto dohovoru a získaní ich jednomyseľného súhlasu pozvať každý nečlenský štát Rady Európy, ktorý sa nezúčastnil na vypracovaní dohovoru, aby pristúpil k tomuto dohovoru na základe rozhodnutia väčšiny ustanovenej v článku 20 písm. d) Štatútu Rady Európy a na základe jednomyseľného hlasovania zástupcov zmluvných štátov oprávnených byť členom Výboru ministrov.

(2) Vo vzťahu ku každému pristupujúcemu štátu dohovor nadobudne platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov od uloženia listiny o prístúpení u generálneho tajomníka Rady Európy.

Článok 44

Územná pôsobnosť

(1) Každý štát Európskeho spoločenstva môže v čase podpisu alebo počas uloženia svojej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe stanoviť územie alebo územia, na ktorom sa dohovor uplatňuje.

(2) Každá zmluvná strana môže kedykoľvek neskôr na základe vyhlásenia adresovaného generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť uplatňovanie tohto dohovoru na akékoľvek iné územie uvedené vo vyhlásení, za ktorého medzinárodné vzťahy je zodpovedná alebo v mene ktorého je oprávnená preberať záväzky. V súvislosti s týmto územím nadobudne dohovor platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacoch od dátumu doručenia tohto vyhlásenia generálnemu tajomníkovi.

(3) Každé vyhlásenie vykonané podľa dvoch predchádzajúcich odsekov sa môže, vo vzťahu ku každému územiu určenému v tomto vyhlásení, zrušiť oznámením adresovaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy. Zrušenie nadobudne platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov od dátumu doručenia tohto oznámenia generálnemu tajomníkovi.

Článok 45

Výhrady

Vo vzťahu k žiadnemu ustanoveniu tohto dohovoru nemožno uplatniť žiadne výhrady s výnimkou výhrady k článku 31 ods. 2.

Článok 46

Výpoveď

(1) Ktorákoľvek zmluvná strana môže tento dohovor kedykoľvek vypovedať prostredníctvom oznámenia adresovaného generálnemu tajomníkovi Rady Európy.

(2) Táto výpoveď nadobudne platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov

od dátumu prijatia oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 47

Oznámenie

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady Európy, každému signatárskemu štátu, každému štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru, Európskemu spoločenstvu, každému štátu prizvanému podpísať tento dohovor v súlade s ustanoveniami článku 42 a každému štátu prizvanému pristúpiť k tomuto dohovoru v súlade s ustanoveniami článku 43:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo pristúpení;
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti tohto dohovoru v súlade s článkami 42 a 43;
- d) každú zmenu a doplnenie, ktoré je schválené v súla-

de s článkom 41, a dátum, keď táto zmena a doplnenie nadobudne platnosť;

- e) každú výpoveď vykonanú v súlade s ustanoveniami článku 46;
- f) každý iný akt, oznámenie alebo podávanie informácií v súvislosti s týmto dohovorom;
- g) každú výhradu vykonanú podľa článku 45.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, podpísali tento dohovor.

Dané vo Varšave 16. mája 2005, v anglickom a vo francúzskom jazyku, obe znenia rovnako autentické, v jednom exemplári, ktorý bude uložený v archívoch Rady Európy. Generálny tajomník Rady Európy doručí overené kópie každému členskému štátu Rady Európy, nečlenským štátom, ktoré sa zúčastnili na vypracovaní tohto dohovoru, Európskemu spoločenstvu a každému štátu, ktorý bol prizvaný pristúpiť k tomuto dohovoru.

K oznámeniu č. 487/2008 Z. z.**COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON ACTION
AGAINST TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS**

Warsaw, 16. V. 2005

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that trafficking in human beings constitutes a violation of human rights and an offence to the dignity and the integrity of the human being;

Considering that trafficking in human beings may result in slavery for victims;

Considering that respect for victims' rights, protection of victims and action to combat trafficking in human beings must be the paramount objectives;

Considering that all actions or initiatives against trafficking in human beings must be non-discriminatory, take gender equality into account as well as a child-rights approach;

Recalling the declarations by the Ministers for Foreign Affairs of the Member States at the 112th (14-15 May 2003) and the 114th (12-13 May 2004) Sessions of the Committee of Ministers calling for reinforced action by the Council of Europe on trafficking in human beings;

Bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950) and its protocols;

Bearing in mind the following recommendations of the Committee of Ministers to member states of the Council of Europe: Recommendation No. R (91) 11 on sexual exploitation, pornography and prostitution of, and trafficking in, children and young adults; Recommendation No. R (97) 13 concerning intimidation of witnesses and the rights of the defence; Recommendation No. R (2000) 11 on action against trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation and Recommendation Rec (2001) 16 on the protection of children against sexual exploitation; Recommendation Rec (2002) 5 on the protection of women against violence;

Bearing in mind the following recommendations of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe: Recommendation 1325 (1997) on traffic in women and forced prostitution in Council of Europe member states; Recommendation 1450 (2000) on violence against women in Europe; Recommendation 1545

(2002) on a campaign against trafficking in women; Recommendation 1610 (2003) on migration connected with trafficking in women and prostitution; Recommendation 1611 (2003) on trafficking in organs in Europe; Recommendation 1663 (2004) Domestic slavery: servitude, au pairs and mail-order brides;

Bearing in mind the European Union Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings, the European Union Council Framework Decision of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings and the European Union Council Directive of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities;

Taking due account of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocol thereto to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children with a view to improving the protection which they afford and developing the standards established by them;

Taking due account of the other international legal instruments relevant in the field of action against trafficking in human beings;

Taking into account the need to prepare a comprehensive international legal instrument focusing on the human rights of victims of trafficking and setting up a specific monitoring mechanism,

Have agreed as follows:

CHAPTER I**PURPOSES, SCOPE, NON-DISCRIMINATION
PRINCIPLE AND DEFINITIONS**

Article 1

Purposes of the Convention

- (1) The purposes of this Convention are:
- a) to prevent and combat trafficking in human beings, while guaranteeing gender equality;
 - b) to protect the human rights of the victims of trafficking, design a comprehensive framework for the protection and assistance of victims and witnesses, while guaranteeing gender equality, as

- well as to ensure effective investigation and prosecution;
- c) to promote international cooperation on action against trafficking in human beings.

(2) In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a specific monitoring mechanism.

Article 2

Scope

This Convention shall apply to all forms of trafficking in human beings, whether national or transnational, whether or not connected with organised crime.

Article 3

Non-discrimination Principle

The implementation of the provisions of this Convention by Parties, in particular the enjoyment of measures to protect and promote the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

Article 4

Definitions

For the purposes of this Convention:

- a) "Trafficking in human beings" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;
- b) The consent of a victim of "trafficking in human beings" to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;
- c) The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered "trafficking in human beings" even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;
- d) "Child" shall mean any person under eighteen years of age;
- e) "Victim" shall mean any natural person who is subject to trafficking in human beings as defined in this article.

CHAPTER II

PREVENTION, CO-OPERATION AND OTHER MEASURES

Article 5

Prevention of Trafficking in Human Beings

(1) Each Party shall take measures to establish or strengthen national co-ordination between the various bodies responsible for preventing and combating trafficking in human beings.

(2) Each Party shall establish and/or strengthen effective policies and programmes to prevent trafficking in human beings, by such means as: research, information, awareness raising and education campaigns, social and economic initiatives and training programmes, in particular for persons vulnerable to trafficking and for professionals concerned with trafficking in human beings.

(3) Each Party shall promote a Human Rights-based approach and shall use gender mainstreaming and a child-sensitive approach in the development, implementation and assessment of all the policies and programmes referred to in paragraph 2.

(4) Each Party shall take appropriate measures, as may be necessary, to enable migration to take place legally, in particular through dissemination of accurate information by relevant offices, on the conditions enabling the legal entry in and stay on its territory.

(5) Each Party shall take specific measures to reduce children's vulnerability to trafficking, notably by creating a protective environment for them.

(6) Measures established in accordance with this article shall involve, where appropriate, non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society committed to the prevention of trafficking in human beings and victim protection or assistance.

Article 6

Measures to Discourage the Demand

To discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking, each Party shall adopt or strengthen legislative, administrative, educational, social, cultural or other measures including:

- a) research on best practices, methods and strategies;
- b) raising awareness of the responsibility and important role of media and civil society in identifying the demand as one of the root causes of trafficking in human beings;
- c) target information campaigns involving, as appropriate, inter alia, public authorities and policy makers;
- d) preventive measures, including educational programmes for boys and girls during their schooling, which stress the unacceptable nature of

discrimination based on sex, and its disastrous consequences, the importance of gender equality and the dignity and integrity of every human being.

Article 7

Border Measures

(1) Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of persons, Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in human beings.

(2) Each Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with this Convention.

(3) Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

(4) Each Party shall take the necessary measures, in accordance with its internal law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

(5) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to permit, in accordance with its internal law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Convention.

(6) Parties shall strengthen co-operation among border control agencies by, inter alia, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 8

Security and Control of Documents

Each Party shall adopt such measures as may be necessary:

- a) To ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and
- b) To ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the Party and to prevent their unlawful creation and issuance.

Article 9

Legitimacy and Validity of Documents

At the request of another Party, a Party shall, in accordance with its internal law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have

been issued in its name and suspected of being used for trafficking in human beings.

CHAPTER III

MEASURES TO PROTECT AND PROMOTE THE RIGHTS OF VICTIMS, GUARENTEEING GENDER EQUALITY

Article 10

Identification of the Victims

(1) Each Party shall provide its competent authorities with persons who are trained and qualified in preventing and combating trafficking in human beings, in identifying and helping victims, including children, and shall ensure that the different authorities collaborate with each other as well as with relevant support organisations, so that victims can be identified in a procedure duly taking into account the special situation of women and child victims and, in appropriate cases, issued with residence permits under the conditions provided for in Article 14 of the present Convention.

(2) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to identify victims as appropriate in collaboration with other Parties and relevant support organisations. Each Party shall ensure that, if the competent authorities have reasonable grounds to believe that a person has been victim of trafficking in human beings, that person shall not be removed from its territory until the identification process as victim of an offence provided for in Article 18 of this Convention has been completed by the competent authorities and shall likewise ensure that that person receives the assistance provided for in Article 12, paragraphs 1 and 2.

(3) When the age of the victim is uncertain and there are reasons to believe that the victim is a child, he or she shall be presumed to be a child and shall be accorded special protection measures pending verification of his/her age.

(4) As soon as an unaccompanied child is identified as a victim, each Party shall:

- a) provide for representation of the child by a legal guardian, organisation or authority which shall act in the best interests of that child;
- b) take the necessary steps to establish his/her identity and nationality;
- c) make every effort to locate his/her family when this is in the best interests of the child.

Article 11

Protection of Private Life

(1) Each Party shall protect the private life and identity of victims. Personal data regarding them shall be stored and used in conformity with the conditions provided for by the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108).

(2) Each Party shall adopt measures to ensure, in

particular, that the identity, or details allowing the identification, of a child victim of trafficking are not made publicly known, through the media or by any other means, except, in exceptional circumstances, in order to facilitate the tracing of family members or otherwise secure the well-being and protection of the child.

(3) Each Party shall consider adopting, in accordance with Article 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as interpreted by the European Court of Human Rights, measures aimed at encouraging the media to protect the private life and identity of victims through self-regulation or through regulatory or co-regulatory measures.

Article 12

Assistance to Victims

(1) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to assist victims in their physical, psychological and social recovery. Such assistance shall include at least:

- a) standards of living capable of ensuring their subsistence, through such measures as: appropriate and secure accommodation, psychological and material assistance;
- b) access to emergency medical treatment;
- c) translation and interpretation services, when appropriate;
- d) counselling and information, in particular as regards their legal rights and the services available to them, in a language that they can understand;
- e) assistance to enable their rights and interests to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders;
- f) access to education for children.

(2) Each Party shall take due account of the victim's safety and protection needs.

(3) In addition, each Party shall provide necessary medical or other assistance to victims lawfully resident within its territory who do not have adequate resources and need such help.

(4) Each Party shall adopt the rules under which victims lawfully resident within its territory shall be authorised to have access to the labour market, to vocational training and education.

(5) Each Party shall take measures, where appropriate and under the conditions provided for by its internal law, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations or other elements of civil society engaged in assistance to victims.

(6) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure that assistance to a victim is not made conditional on his or her willingness to act as a witness.

(7) For the implementation of the provisions set out in this article, each Party shall ensure that services are provided on a consensual and informed basis, taking

due account of the special needs of persons in a vulnerable position and the rights of children in terms of accommodation, education and appropriate health care.

Article 13

Recovery and Reflection Period

(1) Each Party shall provide in its internal law a recovery and reflection period of at least 30 days, when there are reasonable grounds to believe that the person concerned is a victim. Such a period shall be sufficient for the person concerned to recover and escape the influence of traffickers and/or to take an informed decision on cooperating with the competent authorities. During this period it shall not be possible to enforce any expulsion order against him or her. This provision is without prejudice to the activities carried out by the competent authorities in all phases of the relevant national proceedings, and in particular when investigating and prosecuting the offences concerned. During this period, the Parties shall authorise the persons concerned to stay in their territory.

(2) During this period, the persons referred to in paragraph 1 of this Article shall be entitled to the measures contained in Article 12, paragraphs 1 and 2.

(3) The Parties are not bound to observe this period if grounds of public order prevent it or if it is found that victim status is being claimed improperly.

Article 14

Residence Permit

(1) Each Party shall issue a renewable residence permit to victims, in one or other of the two following situations or in both:

- a) the competent authority considers that their stay is necessary owing to their personal situation;
- b) the competent authority considers that their stay is necessary for the purpose of their co-operation with the competent authorities in investigation or criminal proceedings.

(2) The residence permit for child victims, when legally necessary, shall be issued in accordance with the best interests of the child and, where appropriate, renewed under the same conditions.

(3) The non-renewal or withdrawal of a residence permit is subject to the conditions provided for by the internal law of the Party.

(4) If a victim submits an application for another kind of residence permit, the Party concerned shall take into account that he or she holds, or has held, a residence permit in conformity with paragraph 1.

(5) Having regard to the obligations of Parties to which Article 40 of this Convention refers, each Party shall ensure that granting of a permit according to this provision shall be without prejudice to the right to seek and enjoy asylum.

Article 15

Compensation and Legal Redress

(1) Each Party shall ensure that victims have access, as from their first contact with the competent authorities, to information on relevant judicial and administrative proceedings in a language which they can understand.

(2) Each Party shall provide, in its internal law, for the right to legal assistance and to free legal aid for victims under the conditions provided by its internal law.

(3) Each Party shall provide, in its internal law, for the right of victims to compensation from the perpetrators.

(4) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to guarantee compensation for victims in accordance with the conditions under its internal law, for instance through the establishment of a fund for victim compensation or measures or programmes aimed at social assistance and social integration of victims, which could be funded by the assets resulting from the application of measures provided in Article 23.

Article 16

Repatriation and Return of Victims

(1) The Party of which a victim is a national or in which that person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall, with due regard for his or her rights, safety and dignity, facilitate and accept, his or her return without undue or unreasonable delay.

(2) When a Party returns a victim to another State, such return shall be with due regard for the rights, safety and dignity of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim, and shall preferably be voluntary.

(3) At the request of a receiving Party, a requested Party shall verify whether a person is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving Party.

(4) In order to facilitate the return of a victim who is without proper documentation, the Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall agree to issue, at the request of the receiving Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

(5) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to establish repatriation programmes, involving relevant national or international institutions and non governmental organisations. These programmes aim at avoiding re-victimisation. Each Party should make its best effort to favour the reintegration of victims into the

society of the State of return, including reintegration into the education system and the labour market, in particular through the acquisition and improvement of their professional skills. With regard to children, these programmes should include enjoyment of the right to education and measures to secure adequate care or receipt by the family or appropriate care structures.

(6) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to make available to victims, where appropriate in co-operation with any other Party concerned, contact information of structures that can assist them in the country where they are returned or repatriated, such as law enforcement offices, non-governmental organisations, legal professions able to provide counselling and social welfare agencies.

(7) Child victims shall not be returned to a State, if there is indication, following a risk and security assessment, that such return would not be in the best interests of the child.

Article 17

Gender Equality

Each Party shall, in applying measures referred to in this chapter, aim to promote gender equality and use gender mainstreaming in the development, implementation and assessment of the measures.

CHAPTER IV**SUBSTANTIVE CRIMINAL LAW**

Article 18

Criminalisation of Trafficking in Human Beings

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct contained in article 4 of this Convention, when committed intentionally.

Article 19

Criminalisation of the Use of Services of a Victim

Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its internal law, the use of services which are the object of exploitation as referred to in Article 4 paragraph a of this Convention, with the knowledge that the person is a victim of trafficking in human beings.

Article 20

Criminalisation of Acts Relating to Travel or Identity Documents

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the following conducts, when committed intentionally and for the purpose of enabling the trafficking in human beings:

a) forging a travel or identity document;

- b) procuring or providing such a document;
- c) retaining, removing, concealing, damaging or destroying a travel or identity document of another person.

Article 21

Attempt and Aiding or Abetting

(1) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with Articles 18 and 20 of the present Convention.

(2) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, an attempt to commit the offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention.

Article 22

Corporate Liability

(1) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that a legal person can be held liable for a criminal offence established in accordance with this Convention, committed for its benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

- a) a power of representation of the legal person;
- b) an authority to take decisions on behalf of the legal person;
- c) an authority to exercise control within the legal person.

(2) Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the measures necessary to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of a criminal offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

(3) Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.

(4) Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 23

Sanctions and Measures

(1) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the criminal offences established in accordance with Articles 18 to 21 are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions. These sanctions shall include, for criminal offences

established in accordance with Article 18 when committed by natural persons, penalties involving deprivation of liberty which can give rise to extradition.

(2) Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 22 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions or measures, including monetary sanctions.

(3) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate or otherwise deprive the instrumentalities and proceeds of criminal offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention, or property the value of which corresponds to such proceeds.

(4) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable the temporary or permanent closure of any establishment which was used to carry out trafficking in human beings, without prejudice to the rights of bona fide third parties or to deny the perpetrator, temporary or permanently, the exercise of the activity in the course of which this offence was committed.

Article 24

Aggravating Circumstances

Each Party shall ensure that the following circumstances are regarded as aggravating circumstances in the determination of the penalty for offences established in accordance with Article 18 of this Convention:

- a) the offence deliberately or by gross negligence endangered the life of the victim;
- b) the offence was committed against a child;
- c) the offence was committed by a public official in the performance of her/his duties;
- d) the offence was committed within the framework of a criminal organisation.

Article 25

Previous Convictions

Each Party shall adopt such legislative and other measures providing for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to offences established in accordance with this Convention when determining the penalty.

Article 26

Non-punishment Provision

Each Party shall, in accordance with the basic principles of its legal system, provide for the possibility of not imposing penalties on victims for their involvement in unlawful activities, to the extent that they have been compelled to do so.

CHAPTER V
INVESTIGATION, PROSECUTION
AND PROCEDURAL LAW

Article 27

Ex parte and ex officio Applications

(1) Each Party shall ensure that investigations into or prosecution of offences established in accordance with this Convention shall not be dependent upon the report or accusation made by a victim, at least when the offence was committed in whole or in part on its territory.

(2) Each Party shall ensure that victims of an offence in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence. The competent authority to which the complaint is made, insofar as it does not itself have competence in this respect, shall transmit it without delay to the competent authority of the Party in the territory in which the offence was committed. The complaint shall be dealt with in accordance with the internal law of the Party in which the offence was committed.

(3) Each Party shall ensure, by means of legislative or other measures, in accordance with the conditions provided for by its internal law, to any group, foundation, association or non-governmental organisations which aims at fighting trafficking in human beings or protection of human rights, the possibility to assist and/or support the victim with his or her consent during criminal proceedings concerning the offence established in accordance with Article 18 of this Convention.

Article 28

Protection of Victims, Witnesses
and Collaborators with the Judicial Authorities

(1) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide effective and appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for:

- a) victims;
- b) as appropriate, those who report the criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention or otherwise co-operate with the investigating or prosecuting authorities;
- c) witnesses who give testimony concerning criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention;
- d) when necessary, members of the family of persons referred to in subparagraphs a and c.

(2) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure and to offer various kinds of protection. This may include physical protection, relocation, identity change and assistance in obtaining jobs.

(3) A child victim shall be afforded special protection

measures taking into account the best interests of the child.

(4) Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide, when necessary, appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for members of groups, foundations, associations or non-governmental organisations which carry out the activities set out in Article 27, paragraph 3.

(5) Each Party shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the implementation of this article.

Article 29

Specialised Authorities and Co-ordinating Bodies

(1) Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that persons or entities are specialised in the fight against trafficking and the protection of victims. Such persons or entities shall have the necessary independence in accordance with the fundamental principles of the legal system of the Party, in order for them to be able to carry out their functions effectively and free from any undue pressure. Such persons or the staffs of such entities shall have adequate training and financial resources for their tasks.

(2) Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure co-ordination of the policies and actions of their governments' departments and other public agencies against trafficking in human beings, where appropriate, through setting up co-ordinating bodies.

(3) Each Party shall provide or strengthen training for relevant officials in the prevention of and fight against trafficking in human beings, including Human Rights training. The training may be agency-specific and shall, as appropriate, focus on: methods used in preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers.

(4) Each Party shall consider appointing National Rapporteurs or other mechanisms for monitoring the anti-trafficking activities of State institutions and the implementation of national legislation requirements.

Article 30

Court Proceedings

In accordance with the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, in particular Article 6, each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure in the course of judicial proceedings:

- a) the protection of victims' private life and, where appropriate, identity;
- b) victims' safety and protection from intimidation, in accordance with the conditions under its internal law and, in the case of child victims, by taking special

care of children's needs and ensuring their right to special protection measures

Article 31

Jurisdiction

(1) Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:

- a) in its territory; or
- b) on board a ship flying the flag of that Party; or
- c) on board an aircraft registered under the laws of that Party; or
- d) by one of its nationals or by a stateless person who has his or her habitual residence in its territory, if the offence is punishable under criminal law where it was committed or if the offence is committed outside the territorial jurisdiction of any State;
- e) against one of its nationals.

(2) Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1 (d) and (e) of this article or any part thereof.

(3) Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over the offences referred to in this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him/her to another Party, solely on the basis of his/her nationality, after a request for extradition.

(4) When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

(5) Without prejudice to the general norms of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with internal law.

CHAPTER VI

INTERNATIONAL CO-OPERATION AND CO-OPERATION WITH CIVIL SOCIETY

Article 32

General Principles and Measures for International Co-operation

The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through application of relevant applicable international and regional instruments, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

- preventing and combating trafficking in human beings;

- protecting and providing assistance to victims;
- investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention.

Article 33

Measures Relating to Endangered or Missing Persons

(1) When a Party, on the basis of the information at its disposal has reasonable grounds to believe that the life, the freedom or the physical integrity of a person referred to in Article 28, paragraph 1, is in immediate danger on the territory of another Party, the Party that has the information shall, in such a case of emergency, transmit it without delay to the latter so as to take the appropriate protection measures.

(2) The Parties to this Convention may consider reinforcing their co-operation in the search for missing people, in particular for missing children, if the information available leads them to believe that she/he is a victim of trafficking in human beings. To this end, the Parties may conclude bilateral or multilateral treaties with each other.

Article 34

Information

(1) The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the final result of the action taken under this chapter. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.

(2) A Party may, within the limits of its internal law, without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

(3) Prior to providing such information, the providing Party may request that it be kept confidential or used subject to conditions. If the receiving Party cannot comply with such request, it shall notify the providing Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. If the receiving Party accepts the information subject to the conditions, it shall be bound by them.

(4) All information requested concerning Articles 13, 14 and 16, necessary to provide the rights conferred by these articles, shall be transmitted at the request of the Party concerned without delay with due respect to Article 11 of the present Convention.

Article 35

Co-operation with Civil Society

Each Party shall encourage state authorities and public officials, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations and members of civil society, in establishing strategic partnerships with the aim of achieving the purpose of this Convention.

CHAPTER VII**MONITORING MECHANISM**

Article 36

Group of Experts on Action
against Trafficking in Human Beings

(1) The Group of experts on action against trafficking in human beings (hereinafter referred to as "GRETA"), shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

(2) GRETA shall be composed of a minimum of 10 members and a maximum of 15 members, taking into account a gender and geographical balance, as well as a multidisciplinary expertise. They shall be elected by the Committee of the Parties for a term of office of 4 years, renewable once, chosen from amongst nationals of the States Parties to this Convention.

(3) The election of the members of GRETA shall be based on the following principles:

- a) they shall be chosen from among persons of high moral character, known for their recognised competence in the fields of Human Rights, assistance and protection of victims and of action against trafficking in human beings or having professional experience in the areas covered by this Convention;
- b) they shall sit in their individual capacity and shall be independent and impartial in the exercise of their functions and shall be available to carry out their duties in an effective manner;
- c) no two members of GRETA may be nationals of the same State;
- d) they should represent the main legal systems.

(4) The election procedure of the members of GRETA shall be determined by the Committee of Ministers, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, within a period of one year following the entry into force of this Convention. GRETA shall adopt its own rules of procedure.

Article 37

Committee of the Parties

(1) The Committee of the Parties shall be composed of the representatives on the Committee of Ministers of the Council of Europe of the member States Parties to the Convention and representatives of the Parties to the Convention, which are not members of the Council of Europe.

(2) The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention in order to elect the members of GRETA. It shall subsequently meet whenever one-third of the Parties, the President of GRETA or the Secretary General so requests.

(3) The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 38

Procedure

(1) The evaluation procedure shall concern the Parties to the Convention and be divided in rounds, the length of which is determined by GRETA. At the beginning of each round GRETA shall select the specific provisions on which the evaluation procedure shall be based.

(2) GRETA shall define the most appropriate means to carry out this evaluation. GRETA may in particular adopt a questionnaire for each evaluation round, which may serve as a basis for the evaluation of the implementation by the Parties of the present Convention. Such a questionnaire shall be addressed to all Parties. Parties shall respond to this questionnaire, as well as to any other request of information from GRETA.

(3) GRETA may request information from civil society.

(4) GRETA may subsidiarily organise, in co-operation with the national authorities and the "contact person" appointed by the latter, and, if necessary, with the assistance of independent national experts, country visits. During these visits, GRETA may be assisted by specialists in specific fields.

(5) GRETA shall prepare a draft report containing its analysis concerning the implementation of the provisions on which the evaluation is based, as well as its suggestions and proposals concerning the way in which the Party concerned may deal with the problems which have been identified. The draft report shall be transmitted for comments to the Party which undergoes the evaluation. Its comments are taken into account by GRETA when establishing its report.

(6) On this basis, GRETA shall adopt its report and conclusions concerning the measures taken by the Party concerned to implement the provisions of the present Convention. This report and conclusions shall be sent to the Party concerned and to the Committee of the Parties. The report and conclusions of GRETA shall be made public as from their adoption, together with eventual comments by the Party concerned.

(7) Without prejudice to the procedure of paragraphs 1 to 6 of this article, the Committee of the Parties may adopt, on the basis of the report and conclusions of GRETA, recommendations addressed to this Party (a) concerning the measures to be taken to implement the conclusions of GRETA, if necessary setting a date for

submitting information on their implementation, and (b) aiming at promoting co-operation with that Party for the proper implementation of the present Convention.

CHAPTER VIII
RELATIONSHIP
WITH OTHER INTERNATIONAL INSTRUMENTS

Article 39

Relationship with the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime

This Convention shall not affect the rights and obligations derived from the provisions of the Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against transnational organised crime, and is intended to enhance the protection afforded by it and develop the standards contained therein.

Article 40

Relationship
with other International Instruments

(1) This Convention shall not affect the rights and obligations derived from other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention and which ensure greater protection and assistance for victims of trafficking.

(2) The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

(3) Without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties, Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case.

(4) Nothing in this Convention shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

CHAPTER IX
AMENDMENTS TO THE CONVENTION

Article 41

Amendments

(1) Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43.

(2) Any amendment proposed by a Party shall be communicated to GRETA, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

(3) The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by GRETA and, following consultation of the Parties to this Convention and after obtaining their unanimous consent, may adopt the amendment.

(4) The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

(5) Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

CHAPTER X
FINAL CLAUSES

Article 42

Signature and Entry into Force

(1) This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non member States which have participated in its elaboration and the European Community.

(2) This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

(3) This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 Signatories, including at least 8 member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

(4) In respect of any State mentioned in paragraph 1 or the European Community, which subsequently

expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 43

Accession to the Convention

(1) After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d. of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

(2) In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 44

Territorial Application

(1) Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

(2) Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

(3) Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 45

Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exception of the reservation of Article 31, paragraph 2.

Article 46

Denunciation

(1) Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

(2) Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 47

Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43 of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 42 and 43;
- d) any amendment adopted in accordance with Article 41 and the date on which such an amendment enters into force;
- e) any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 46;
- f) any other act, notification or communication relating to this Convention;
- g) any reservation made under Article 45.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.